

תוכנית ההשכלה בשב"ס

יחידת הוראה
עברית כשפה שנייה | צבעים

תוכן עניינים

3

הקדמה למורה

4 - 5

רמת מתחילים א'

6 - 8

דפי עבודה

9 - 10

רמת מתחילים ב'

11 - 12

דפי עבודה

הקדמה למורה

נושא **הצבעים** הוא נושא מוחשי, בסיסי וחיוני במסגרת רכישת השפה. היכולת לזהות ולשיים צבעים, לתאר עצמים לפי צבעיהם ולהתאים שמות תואר היא אחת מאבני הדרך הראשונות בשימוש בשפה.

היחידה שנבנתה מתמקדת ב**התנסות חווייתית** של הנלמד, הן בכתב והן בע"פ. לימודי התוכן ביחידה זו מביאים את הלומדים ל**למידה פעילה**, וחושפים אותם לשימוש מושכל

באמצעים חזותיים ו**בלמידה באמצעות משחק**.

מטרות כלליות של היחידה

- הקניית אוצר מילים של שמות צבעים, תוך התייחסות להוראת השפה בפן המעשי (הוראת שמות הצבעים הבסיסיים).
- פיתוח הבנה של התאמת צבעים לשמות עצם.
- עידוד שימוש במשפטים פשוטים לתיאור עצמים.

עקרונות פדגוגיים

- לימוד שפה מתוך הקשר, תוך הסתייעות בעזרים חזותיים ומוחשיים.
- למידה מדורגת המביאה בחשבון את רמת הידע של הלומדים.
- טיפוח תחושת הצלחה באמצעות למידה חווייתית ומונגשת.

רמת מתחילים א' | צבעים

נושא | שמות צבעים וזיהוי צבעים

משך | 60 דק'

מטרות השיעור |

- הלומדים יזהו לפחות 8 צבעים בסיסיים.
- הלומדים יקשרו בין צבעים ובין עצמים מוכרים.
- הלומדים יבינו ויבטאו שמות צבעים בעברית.

שלבי השיעור

פתיחה (10 דק')

פנה אל הקבוצה | "היום נלמד לזהות ולקרוא שמות של צבעים בעברית. נכיר צבעים בעזרת

משחקים ודפי עבודה"

הצג את אחד מן החפצים שהבאת לשיעור. שאל: "מה זה?" (למשל: עט)

"באיזה צבע החפץ?"

- אסוף את תשובות הלומדים והצע תיקון במידת הצורך.
- כתוב על הלוח את התשובה: עט כחול, כוס אדומה וכו'.
- בקש מהמשתתפים לחזור אחריו.

הקניית אוצר מילים | שמות צבעים (10 דקות):

1. הצגת כל צבע באמצעות הרמת כרטיס הצבע.
2. אמור את שם הצבע בקול.
3. בקש מהמשתתפים לחזור אחריו.
4. הדבק את כרטיסי הצבע על הלוח | אדום, כחול, ירוק וכו'..

ציוד נדרש |

1. כרטיסיות צבע חלקות.
2. כרטיסיות עם שמות הצבעים.
3. שמונה חפצים לבחירת המורה בצבעים שונים.
4. לוח וטוש.
5. שקית או קופסה אטומה.
6. דפי עבודה.
7. דפים לבנים.

טיפ למנחה | הקפד שלא לזרז את החזרות. ודא שההגייה ברורה.

רמת מתחילים א' | צבעים

משחק | "תפוס את הצבע" (15 דק')

מטרת המשחק | זיהוי צבעים והתאמת חפץ שמתאים לצבע.

המנחה **מניח** על השולחן את קלפי הצבעים בצורה הפוכה (כך שלא רואים את צבע הקלף). כל משתתף בתורו מגיע **ומרים** קלף. עליו להגיד בקול את שם הצבע שיצא לו, ולהגיד מילה שבאותו הצבע. (למשל, אם יצא צבע ירוק: "מלפפון ירוק")

הנחיה: "כל אחד בתורו מרים קלף באופן אקראי, אומר את הצבע שיצא לו, וחפץ או מילה שמתאימה לצבע, למשל: לימון צהוב."

טיפ למנחה | התייחס לטעויות כאל הזדמנות ללמידה"

דף עבודה | עבודה אישית (15 דק')

חלק למשתתפים דף עבודה אישי שכולל: **התאמת תמונה לטקסט, השלמת אותיות והשלמת משפטים בהתאם לתמונה.**

פנה אל הקבוצה והסבר - "עליכם למתוח קו בין שם הצבע ובין התמונה המתאימה"
"עליכם להשלים את האותיות החסרות, שימו לב שליד כל מילה יש תמונה של הצבע"
עליכם לזהות את הפריטים ואת צבעם ולכתוב את ליד כל תמונה את המשפט מתוך מחסן המילים."

טיפ למנחה | עבור בין המשתתפים והצע סיוע למתקשים. חשוב לתת חיזוקים חיוביים על הצלחות, כמו גן על עצם ביצוע המשימה

סיכום (5 דק')

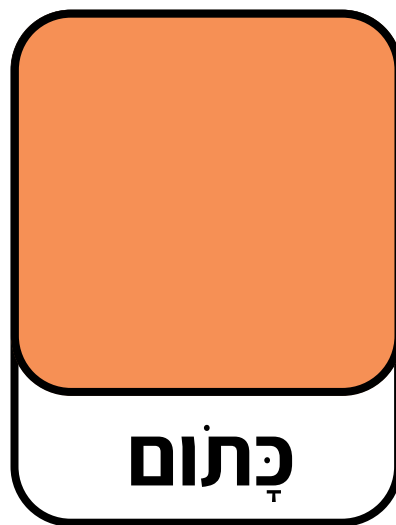
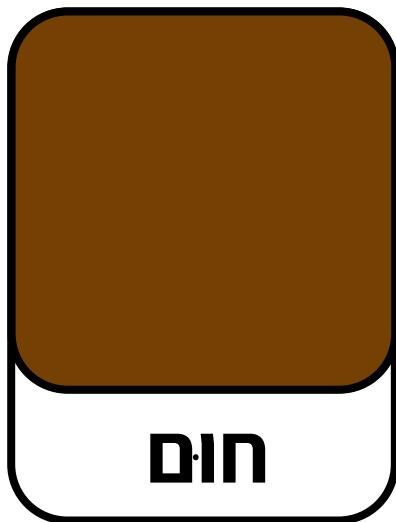
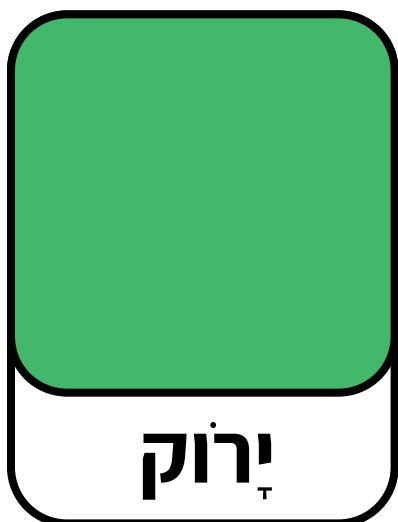
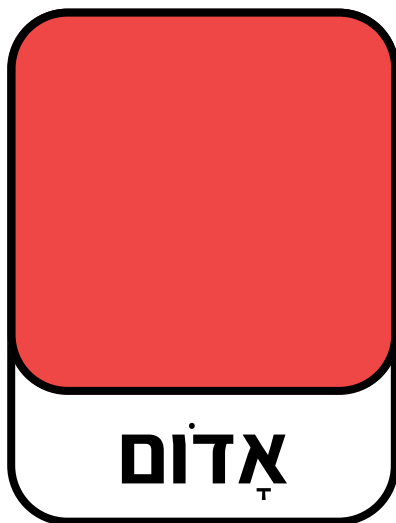
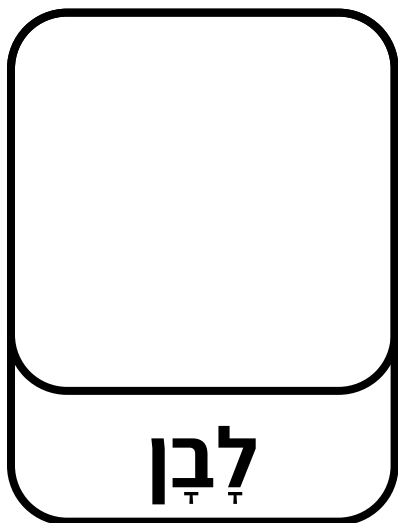
- **חזור** בקצרה על שמות הצבעים בעזרת הכרטיסים.
- **בחר** באופן אקראי תלמידים. **הצבע** על כרטיסיית הצבע **ובקש** מהם לומר את שם הצבע.
- **סיים** כך: "היום הכרנו שמות צבעים. הכרת שמות הצבעים היא הכרחית, בכדי שנוכל להשתמש בהם כדי לתאר דברים הקיימים סביבנו."

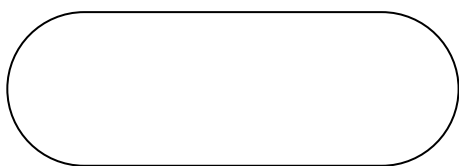
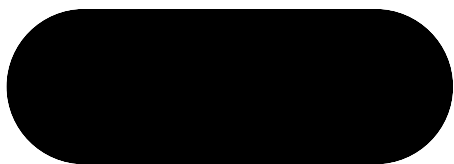
הורדת קבצי המשחק

תרגול

מתח קו | התאם בין המילה ובין התמונה המתאימה

אָדוּם

כָּחוֹל

חוּם

כְּתוּם

שָׁחוֹר

לָבֵן

יְרוֹק

צָהוּב

השלם את האותיות החסרות

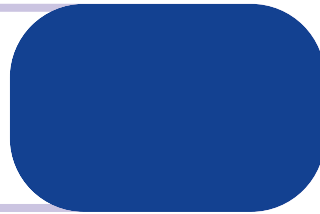
צ_וּב

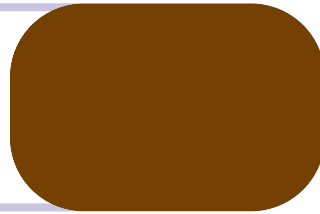
א_וּם

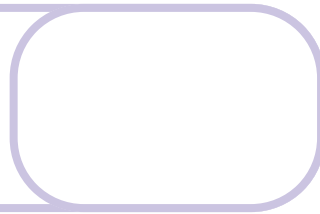
כ__ל

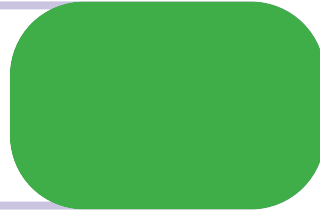
__ח

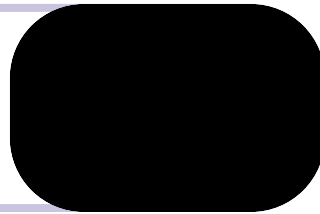
ל_ו

רו

ש_ו_

רמת מתחילים ב' | תיאורי צבעים

נושא | תיאורי צבעים | התאמה בין שם עצם לשם תואר.

משך | 60 דק'

מטרות השיעור

- הלומדים יבחינו בין תיאורי הצבעים בזכר ובנקבה.
- הלומדים יתרגלו התאמה בין שם עצם ובין תואר בצבע.
- הלומדים יבנו משפטים פשוטים בעזרת מחסן מילים..

שלבי השיעור:

פתיחה (10 דק')

פתח בדברים הבאים: **"היום נלמד איך אפשר לתאר דברים לפי הצבעים שלהם"**.

המנחה כותב על הלוח בשני טורים:

א. זכר : תפוח אדום, תיק לבן.

ב. נקבה: מחברת אדומה, כוס לבנה.

הדגש ללומדים: **"התואר משתנה - אם המילה בזכר אומרים כחול, ואם היא בנקבה אומרים**

כחולה".

פעילות בקבוצות | התאמת שם עצם לצבע (10 דקות):

- **חלק** לקבוצות כרטיסיות צבעים וכרטיסיות שמות עצם.
- **הנחה** את המשתתפים להניח את שמות העצם על כרטיסיות הצבע בהתאם.
- לאחר שהמשתתפים הניחו את כרטיסיות שמות העצם על כרטיסיות הצבעים, **חלק** לכל קבוצה את הכרטיסיות הריקות.
- **בקש** מכל משתתף למלא כרטיסייה ריקה אחת לפחות, המכילה שם עצם ולהניח אותה בהתאם.

טיפ למנחה | חלק ניכר מהלומדים לא ידע כיצד יש להבחין בין זכר ובין נקבה בשמות העצם (הוספת שם תואר לא תסייע ללומד במקרה זה). המטרה בפעילות זו היא להציג שמות עצם רבים ככל הניתן, בשתי הצורות. עבור בין הלומדים ושאל "זכר או נקבה". תקן בעת הצורך.

ציוד נדרש |

1. כרטיסיות עם שמות עצם.
2. כרטיסיות תיאור בצבעים בזכר ובנקבה.
3. כרטיסיות מוכנים מראש עם שגיאות מכוונות וכרטיסיות סימון עבור הלומדים.
4. לוח וטוש.
5. דפי עבודה אישיים.
6. מצגת מלווה.

רמת טרום יסוד | תיאורי צבעים

“מי טעה?” | משחק (20 דק')

חלק ללומדים את כרטיסיית הסימון **והסבר** שעליהם לסמן נכון או לא נכון בהתאם להיגדים המופיעים על הלוח. **הצג** בפני הלומדים את מצגת המשפטים “מי טעה?”

- שבעה כרטיסים המכילים תמונה לצד כיתוב נלווה עם שגיאה מכוונת (כוס שחור, תיק ירוקה)
- שבעה כרטיסים המכילים תמונה עם כיתוב נכון.

הצג בפני הלומדים את סוגי הכרטיסים, שלא לפי סדר זה. **בקש** מהלומדים **לסמן** בכרטיסייה האם התמונה שהוצגה מכילה כיתוב נכון או לא נכון. לאחר ההצגה, **עבור** עם הלומדים שוב על הכרטיסיות ו**הצג** את התשובות הנכונות.

דף עבודה | עבודה אישית (15 דק')

חלק למשתתפים את דפי העבודה “**התאמת שם עצם לתואר**” ו “**השלמת משפטים**”. **הסבר** להם מה עליהם לעשות בכל שלב בדף העבודה. “**השלימו כל משפט באמצעות מחסן המילים, וצרפו את שם העצם לשם התואר המתאים לו**”. לאחר הפעילות אסוף את תשובות התלמידים.

טיפ למנחה | במהלך הפעילות, עבור בין התלמידים והצע סיוע. חשוב לתת חיזוק חיובי על הצלחות, כמו גם על עצם ההשתתפות.

סיכום (10 דק')

כל תלמיד **מקבל** שם עצם (מוכן מראש) - עליו **להתאים** לו צבע נכון ולומר משפט בקול. הנחיה: **פנה** אל כל תלמיד והצג לו שם עצם, למשל: “כיסא”. התלמיד צריך לתאר את שם העצם שקיבל בכל צבע בצורת זכר (כיסא ירוק, כיסא כחול, כיסא חום)

השלם את המשפט בהתאם לתמונה

_____ זזה _____

_____ זזה _____

_____ זזה _____

_____ זזה _____

_____ זזה _____

_____ זזזת _____

_____ זזזת _____

_____ זזזת _____

מחסן המילים

טלפון צהוב | נעל שחורה | חולצה לבנה | עלה ירוק | מכונית
ורודה | תפוח אדום | כיסא כחול | גזר כתום

השלם את המשפט בהתאם לתמונה

גזר

תפוח

טלפון

עלה

כיסא

מחסן המילים

צהוב | ירוק | אדום | כחול | כתום